

YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAM ATLASI / 10 .03. 2016

YÖK BAŞKANI PROF. DR. M. A. YEKTA SARAÇ-KONUŞMA METNİ

Sayın misafirler, değerli basın mensupları...

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına hoş geldiniz...

Değerli misafirler...

Geçen hafta Türk bilim hayatı için çok önemli bir projeyi, YÖKAKADEMİK'i sizlerle paylaşmıştık. Bu hafta da bir başka önemli projemizi sizlerle paylaşacağız.

Biliyorsunuz; bu sene 2016 ÖSYS'ye 2.255.386 kişi başvurdu ve bunların 2.178.563 'ü önümüzdeki Pazar günü sınava girecek. Öncelikle sınava girecek tüm adaylarımıza başarılar diliyorum.

Bugünkü projemiz işte bu adaylarımıza yönelik, onların sınav sonrasında tercih aşamasında karşılaştıkları problemlerinin çözümüne yönelik bir proje.

Sınava giren adayların öğrenim durumları ile ilgili ÖSYM tarafından açıklanan istatistikler incelendiğinde, adayların yaklaşık %30'unun hali hazırda üniversite öğrencisi, üniversite mezunu ya da üniversiteye yerleşip daha sonra ayrılmış kişiler olduğu anlaşılıyor. Kendini sınamak için sınava girdiği düşünülebilecek çok küçük bir kitle dışında, bu adayların hali hazırda okumakta ya da mezun oldukları üniversiteden, programdan memnun olmadıkları, zamanında bilinçli tercih yapmadıkları, yeni bir arayış içinde oldukları söylenebilir.

ÖSYM'nin merkezi yerleştirme istatistikleri incelendiğinde bir başka çarpıcı istatistik karşımıza çıkıyor. 2015 için konuşacak olursak, tercih kullanan 1.239.800 kişinin 784.950'si örgün programlara yerleşmiş. Bir diğer ifade ile Yükseköğretim Sistemimiz tercih kullanıp üniversiteli olma niyetini ÖSYM'ye bildiren her 100 öğrenciden 63'üne, YÖK adayların kendi tercihleri çerçevesinde, örgün programlarda bir yer sunmuş. Bu iyi bir oran. Ancak gelin görün ki bu adaylardan 100.732'si kazandıkları programlara gidip kesin kayıt yaptırmamışlar. Bu, hem bu adaylar, hem üniversiteler, hem de yükseköğretim sistemimiz için kayıp demek. Kayıt yaptırmama davranışının ardında da bilinçli yapılmayan tercihlerin yattığını söyleyebiliriz.

Değerli Katılımcılar,

Yeni YÖK olarak, yükseköğretim süreçlerinde kalitenin yükseltilmesi yönünde akademi camiasının ve tüm toplumun önünde dirayetli şekilde adımlar atıyoruz. Konuya ilişkin bir planımız ve programımız var. Hamdolsun programımıza, eylem planımıza uygun, adım adım ilerliyoruz. Yükseköğretimde girdi kalitesinin yükseltilmesi amacıyla son bir yıl içinde önemli kararlar aldık. Tıp, Mühendislik, Mimarlık, Hukuk programlarına girişte taban başarı sırası şartı getirdik. YGS Baraj puanını 140'tan 150'ye çıkardık. Başka programlar için de aynı istikamette karar almak üzere çalışmalarımız sürüyor. Zira bu ülkede diplomanın pul olduğu bir dönem yaşanmasını istemiyoruz. Elbette bu tedbirler girdi esaslıdır, süreç ve çıktı esaslı düzenlemeler de gereklidir ve bu yolda da adımlar atıyoruz, atmaya devam edeceğiz. Bahsettiğimiz girdi esaslı tedbirlerin matematiksel/mekanik tedbirler olduğunu söyleyebiliriz. Kalitenin yükseltilmesi için bir diğer önemli boyut adayların bilinçli tercih yapmasıdır. Bilinçli şekilde üniversitesini, programını seçen ve o üniversitenin öğrencisi olan bir adayın yükseköğretim yaşamı boyunca daha verimli olması doğaldır.

Değerli Misafirler,

Yeni ve yenilikçi YÖK olarak, ilgili taraflara fayda sağlayacak şekilde veri ve bilgilerin paylaşımında şeffaflık ilkesini benimsedik. Bu çerçevede, bildiğiniz üzere öğrencilerimizin bilinçli tercih yapmasını sağlamak amacıyla geçen sene Lisans programlarındaki öğretim üyeleri sayısını 2015 ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'nda cesaretle kamuoyu ile paylaşmıştık. Elimizde fayda sağlayacak çok daha veri ve bilgi var. İşte bu ek bilgilerin basılı ortamda paylaşılmasındaki zorluklar göz önünde alınarak teknolojinin de imkanlarından da faydalanarak **Yükseköğretim Program Atlası'nı** bugün burada kullanıma açıyoruz. Yükseköğretim Program Atlası ile öğrencilerimizin üniversite tercihlerinin yönlendirilmesi hususunda öğrencilerimiz, sanal ortamda, cep telefonu ile bile erişebilecekleri güvenilir bir bilgi kaynağına, sanal bir rehberle kavuşmuş olacaktır.

Bu noktada, önemle vurgulamak istiyorum. YÖK Program Atlası bir "tercih robotu" değildir. Ondan daha da ileri noktada, sadece YÖK tarafından derlenebilecek/paylaşılabilir işlenmiş verilerin yer aldığı seçkin ve güvenilir bir referans kaynaktır.

YÖK, yıllar yılı, gençlerin gözünde soğuk, uzak, sevimsiz bir kurum hüviyetinde idi. Geçmişin kötü algısını artık sırtımızda taşımak istemiyoruz. Yeni ve yenilikçi YÖK olarak gençlerimizi gözünde onları kucaklayan, fayda sağlayan, yol gösteren bir yere gelmeyi hedefliyoruz. Bugün tanıtımını yapacağımız üniversite adayı olan öğrencilerimize yönelik hizmet de bu olumlu düşünceler ile hayat buldu. YÖK Bilgi İşlem Dairemiz, liselerdeki üniversite adaylarına rehberlik eden öğretmenlerin ve öğrencilerin önem verdiği noktaları ve soruları dikkate alarak Yükseköğretim Program Atlası'nı hazırladı. Bu programın hazırlanmasında gençlerin beklenti ve tercihleri dikkate alındı. Uygulama tamamen mobil uyumlu olarak geliştirildi. Görsellerin seçimi, kullanılan dil, hatta program isimleri bile gençlere hitap edecek şekilde belirlendi. Öğrenci dostu olan YÖK olalım istiyoruz. Bu bağlamda halkımızı genişletmek istiyor ve üniversite adayı olan lise öğrencilerine de hizmet sunuyoruz.

Değerli katılımcılar. Lisans programlarını hedefleyenler için üniversiteye giriş süreci iki devreli bir müsabaka gibidir. Önümüzdeki Pazar günü üniversiteye giriş sürecinde ilk aşama olan YGS gerçekleşecek. Maçın ilk devresinin sonunda gençlerimiz, hedeflerine ne kadar yakın ne kadar uzak olduklarını merak edecekler. Yanlış kapıları çalmasınlar ve yanlış arayışlara girmesinler, istiyoruz. YÖK Program Atlası'nda, hedefledikleri programlara geçen sene yerleşenlerin YGS sonrasındaki ortalama başarılarını görebilirler. Böylece kendilerine gerçekçi hedefler belirleyebilirler. LYS aşamasından sonrasındaki tercihlerinde bu atlas yine kendilerine yol gösterecektir. Az sonra arkadaşlarımız sizlerle programın detaylarını paylaşacaklar. Fark edeceksiniz. Çalışmanın arka planında çok ciddi bir veri analizi ve bilgi üretim süreci var. Şunu vurgulayarak belirtmek isterim ki Yeni YÖK olarak tüm kararlarımızda mümkün olan en üst seviyede veri ve bilgiye dayalı analizler yaparak ilerliyoruz. Son dönemde tercih sayısını 30'dan 24'e indirilmesi yönündeki kararımız da, yapılan itinalı analiz ve simülasyonlar sonucu alınmıştır.

Değerli Katılımcılar...

Bu atlas adaylarımız için nitelikli bir rehber hoca görevi üstlenecektir. Bu programa ulaşmak cep telefonu ile bağlanabilecek kadar kolaydır. Adayların girmek istedikleri programlar ile ilgili sunulan bilgiler şimdiye kadar adaylar için rehberlik yapanların ulaşamadığı bilgilerdir. Her bir öğrenci alan programın, bir anlamda kimlik bilgileri verilmektedir. On bini aşkın programın her birisi için 500.000 yerleşen verisi derlenerek girilmiştir. Adayların hedefledikleri programlar için hangi testten kaç net yapmaları

gerektiği kolayca görülebilecektir. Her bir yükseköğretim programı için o programa geçen sene yerleşen adayların tek tek testlerdeki netleri hesaplanmış ve bunların ortalamaları alınmıştır. Bütün veriler tahmini değil gerçek değerlerdir. Bu program yeni ve yenilikçi YÖK'ün yükseköğretim gören öğrenciler dışında liseden yükseköğretime geçiş aşamasındaki öğrencilere yönelik sunduğu ilk hizmettir.

YÖK Program Atlası'nın fayda sağlayacağı kitle sadece yükseköğretime geçiş aşamasındaki öğrenciler, öğrenci aileleri değil; ortaöğretim seviyesindeki eğitimciler, rehber öğretmenler, eğitim yöneticileri, yükseköğretim seviyesinde akademisyen, araştırmacı ve yöneticiler ve hatta bu konuda bilimsel çalışma yapmak isteyen kişiler, ayrıca başta bakanlıklar olmak üzere devlet kurumlarıdır. Mesela bu program öncelikle üniversite adayları için hazırlanmış olmakla birlikte diğer taraftan toplumu dönüştürücü mükemmeliyet merkezleri olarak tanımlanan üniversitelerin, dönüşen bir sürece girip girmediği de ortaya konulabilir. Arkadaşlarımız birazdan sizleri programın teknik detayları hakkında bilgilendirecek ve bazı aramalar yaparak sistemin kullanım kolaylığını ve pratikliğini uygulama yaparak gösterecektir.

Yeni ve yenilikçi YÖK olarak, sorumluluğumuzun sadece rutini sürdürmekten ibaret olmadığıнын farkındayız; ülkeler kalkındıktan sonra gelişmiş üniversitelerinin olmadığıнын, ancak gelişmiş üniversiteleri bulunan ülkelerin kalkındığını biliyoruz. Bütün çalışmalarımızı bu bilinçle sürdürmekteyiz.

Sözlerime son verirken bugün kullanıma sunduğumuz hizmetin, başta üniversite adayı olan öğrencilerimiz olmak üzere tüm ülkemize hayırlı olmasını dileriz.